د حقونو ماجرا: اسلام او ښځه

(یوه تنقیدي کتنه)

لیکوال: رحمت شاه فراز

۱) سریزه:

حق څه شی دی؟ د حق سرچینه څه ده؟ حق د چا لـه لـوري چاته ورکول کېږي؟ دا خبره څه معنا لري، چې دا زما یـا ستا حق دی؟ د حق سرچینه څه شی ده؟ په تولنه کې د حق په اړه دود شوی نظر تـر کومـه بریـده سم دی؟ آیا دیـن د حقونـو سرچینه کېدلی شي؟ آیا د یو چا یا یو څه پـر حق بانـدې بـل څوک واک او تسلط درلودلی شي؟

په دغه لنډه لیکنه کې په همدې پوښتنو پوښتنو خبرې شـوې. د پخوا بـرخلاف، پـه یوویشـتمه پېړۍ کـې د حقونـو پـر سر شخړو او احتجاجونو ډېر زیات زور نیولی. که یوې خوا ته په لویدیځه نړۍ کـې د ښـځو لـه لـوري د کـار او مقـام مسـاوي حقونو لپاره غږ پورته کېږي، نو ورسره د همجنسبازانو او نـورو جنسونو له لوري هم وخت په وخت لاریونونه کېږي او په ډېر ټینګار سره یـې د خپلـو حقونـو د غوښـتلو نعرې لـوړېږي. د حقونو غوښتلو ماجرا اوسمهال اسـلامي هېوادونـه هـم ښـکېل کړي او د دغو سیمو بانفوذه طبقې یې اندېښمني کړې دي. په اسلامي هېوادونو کې د حقونو [illegible] کار، مقام او [illegible] ډېره پراخه ده او په ځان کې د زغملو بې [illegible] حجاب پر سر نانډرۍ، د خپل بدن په تـړاو د تصـمیم واک او دا ډول ګڼ نور اړخونه را نغاړي.

د لویدیځو هېوادونو بالعکس، په اسـلامي هېوادونـو کـې یـوه لویه لانجه د حقونو د سرچینې په اړه ده. هغه طبقه چې ځـان مظلوم او خپل حقونه خوړل شوي ویني، د حقونو لپاره په یوه سرچینه زور ورکوي، خو په مقابل کې یـې پـه بـانفوذه طبقـې سربېره، حاکم مذهبي فکر او ملی تصور د یوې بلې سرچینې په اړه وعظونه کوي. د سرچینې پر سر دغه بنسټیز اخـتلاف، د دې سبب شوی، چې د دواړو لوریو ترمنځ یو واحـد بسـتر تـه لاره نه هوارېږي او دغه ربړه د هوارېدو پر ځای ورځ تـر بلـې پسې زور نیسي.

په دې تولنه زمینه (context) کې ډېر د افسـوس ځـای دا دی، چې په دغه برخه کې د بصیرت او قلم ښتنان پته خوله پـاتې دي او د دې زړورتیا (او هڅه) نه کوي، چې د دغـه موضـوع تل ته ورشي او دواړو لوري د اسـتدلال او بنسـټ–سـپړنې لـه لارې ړاډه کړي او خپلو تېروتنو ته یې متوجه کړي.

د دې چوپتیا یو لوی لامـل، لـه دې موضـوع سره ژور تـولنیز حساسیت هم کېدلی شي.

د حق مفهوم: د حق د تعریف او پېژندنې له ګڼـو لارو څخـه یوه اسانه یـې دا ده، چې وګـورو، دغـه کلمـه مـوږ پـه خپلـو ورځنیو خبرو اترو کې په کومه معنا استعمالوو. د دغو خبرو په تجزیه موږ د حق په اړه یوه واضح تصور او مفهوم ته رسېدلی شو. دا چې پر حق تیوریکي او نظري بحث [illegible] د حق پـه رښتیني [illegible] پرېکټیکل [illegible] پوهوي نو [illegible] یـاد شـوي پرېکټیکل میتود نه استفاده کوو.

موږ په خپلو عادي خبرو کې وایو چې، «دا زمـا حـق دی.» د اروا‌پوهنې له مخې، ماشوم د خپل ژوند پـه لـومړنۍ دوره کـې ځانغوښتونکی وي او «دا زما دی» تـرې ډېـر اورېـدل کېـږي. ماشوم په دغه دوره کې حق نه پېژني، خو آیا یـو څـه د ځـان ګڼل د خپل حق غوښتنې غږ نه دی؟ د ماشـوم خبـره لـه هغـه شي سره د عاطفي تړاو (یا ممکن د حسد) په بنیاد شـوې وي،

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو حق په عاطفه پورې تعلق نه لري، بلکې یوازې یو عاقل موجود د «حق» غوښتنه کولی شي.

موږ چې وایو، «دا زما حق دی»؛ نو د دې خبرې معنا دا ده، چې موږ د یوه کار د کولو یا له یوه شي څخه د استفادې اجازه او واک په لاس کې لرو. د دې په مقابل کې چې موږ وایو، «دا د هغه حق دی»؛ نو له دې خبرې زموږ موخه دا وي، چې زه باید هغه ته د یو څه د کولو یا له یو شي څخه د ګټې اخیستنې اجازه ورکړم او د هغه واک ته غاړه کېږدم.

د حق په هکله زموږ د ورځنیو خبرو یوه بله بېلګه دا ده چې، «زموږ حقونه خوړل شوي دي.» د دې خبرې عمومي معنا دا ده، چې موږ ته اجازه نه ده راکول شوې یا زموږ واک تروړل شوی دی.

موږ په خپلو خبرو کې دا هم وایو، چې «ستا حق هېڅ څوک هم نه شي خوړلی.» په دې ځای کې موږ د حق څښتن ته یو داسې څه منسوب کوو، چې هغه «یو څه» د ده د حقونود خوړل کېدو مخه نیسي.

خو کله چې موږ په خپله ورځنۍ محاوره کې دا خبره اورو چې، «حق ورکول کېږي نه، بلکې اخیستل کېږي.» نو په دې ځای کې داسې بریښي، چې د حق د ترلاسي جګړه باید پخپله د حق څښتن (مستحق/right-holder) وکړي او هغه «یو څه» بل څه نه دي، بلکې پخپله هغه مستحق شخص (واحد/entity) ده.

له پورتني بحث او تحلیل څخه یو واقعیت پوره روښانه کېږي، چې د حق سرچینه له انسان څخه بهر ده، ځکه موږ چې اجازه غواړو، یا دا منو چې حق خوړل کېدلی هم شي او یا د حق د ترلاسي لپاره جګړې ته لاس اچولی شو، نو دا په دې معنا ده، چې د حق سرچینه «مقابل لوری» یا «بل» ده.

د حق تیوریکي او نظري بحث راته وایي، چې حقونه په دوه ډوله دي:

یو طبیعي حقونه دي، مثلاً د ژوند حق؛ دغه حق یوه ژوندي موجود ته د فطرت له خوا ورکول شوی. د دې برعکس، موږ قانوني (حقوقي) حقونه لرو، چې هغه د قوانینو او حقوقي سیستم له لوري راکول کېږي، لکه د رایې اچونې حق. په دې دواړو ډولونو کې بیا هم وینو، چې حق «راکول کېږي»، یعنې زموږ خپله شتمني نه ده، بلکې «مستعار» شی دی، چې یو وخت رانه اخیستل کېدلی شي.

په دې ځای کې مهمه او زموږ په بحث پورې اړوند پوښتنه دا ده، چې څوک (یا څه) موږ ته حقونه راکوي او څوک دا «اجازه او واک» لري، چې بېرته یې رانه واخلي؟

د دې پوښتنې د ځواب لپاره باید د حقونو په سرچینو وغږېږو.

الف) تاریخي بستر

حقونه د لومړني انسان له پیدایښت سره هم مهاله نه دي رامنځته شوي، بلکې د تاریخ په بستر کې منل شوي او چې بشري تاریخ را مطالعه کوو، نو ورسره د حقونو تدریجي منځته راتګ هم پکې احساسولی شو. د حق مسئله هغه وخت را پورته کېږي، چې کله موږ «یو کار» یا «یو څه» پخپل زیان یا ګټه وینو. په دې ځای کې به یوه مثال ته تم شو. له احمد سره یو بوتل اوبه دي. احمد چې اوبه څښي، تنده یې ماتېږي او په دې ډول ګټه ورته رسوي، نو احمد اوبه د ځان حق ګڼي. دې ته له یوه بله اړخه هم ګورو، محمود د احمد پر اوبو برید کوي. د دغه برید په نتیجه کې احمد ته زیان رسېږي، نو له همدې امله احمد تل د خپل بوتل په تړاو وایي، چې «دا زما حق دی.»

داسې نه ده، چې د یوه کار یا یوه شي تصور چې رامنځته شوی، نو ورسره د هغه کار یا شي حق هم منل شوی دی. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

«رايې اچونې» تصور ممکن د انسان له وجدان، فردي تعقل، ټولنيز تعقل او يا د تاريخ په بستر کې رامنځته شوی وي، خو د رايې اچونې «حق» د دې تصور له رامنځته کېدو سره هم مهاله نه دی منل شوی، بلکې په وروسته وختونو کې دې ته غاړه ايښودل شوې، چې «رايه اچونه» د ټولنې د يوه فرد سالم حق دی.

ب) نړيوال کنوانسيونونه:

د بشر يو شمېر حقونه، د تاريخي بستر په اوږدو کې، په نړيوالو کنوانسيونونو او نړيوالو تعهدليکونو او قراردادونو کې منظور شوي دي. هر انسان ازاد خلق شوی دی، هېڅ څوک د چا غلام نه دی. په دې اساس، انسان په خپلو کړنو کې هم ازاد دی او ممکن د همدې ازادۍ له مخې، انسان له نن نه زرګونه کاله پخوا په دې پوه شوی وي، چې د بيان ازادي د ده/دې په ګټه يا زيان ده او په دې اساس، يو حق يې دی. خو د يوه بشري حق په حيث، د بيان ازادۍ د حق منل کېدو تاريخ ډېر زوړ نه دی.

ج) نړيوال دود او دستور:

يو شمېر بشري حقونه چې يو وخت يې د نړيوالو ټولنيزو دودونو او دستورونو بڼه درلودله، نن ورځ په نړۍ کې د سالمو حقونو په توګه منل شوي دي. په دغه سرچينه کې د يوې ټولنې ملي دود، دستور، کلتور او فرهنګ هم راتللی شي؛ او په يوه ټولنه کې يو دود، يا د يوه دود يوه اطلاقي برخه د حق په ډول منل کېدلی شي. له دغه اړخه که وګورو، نو پخپله يو ملي دود او دستور د يوې ټولنې لپاره او بالمقابل يو نړيوال دود او دستور د نړۍ لپاره د يوه حق حيثيت لرلی شي، ځکه هر دود ټولنې يا نړۍ ته ګټه او يا زيان رسوي.

له پورتنيو دريو سرچينو پرته، هر هغه څه چې پر بشري حقونو غږېږي، هغه يوازې د يوه حق د روښانوونکي او واضحوونکي حيثيت درلودلی شي، خو د حق سرچينه نه شي کېدلی؛ د بېلګې په ډول، يوه اخلاقي تيوري، سياسي فلسفه، انفرادي تفکر، الهامي او غيرالهامي اديان، مذهبي ارشادات او داسې نور د يوه حق مثبت او منفي يا ښه او بد اړخونه روښانه کولی شي، خو د حقونو په ليست کې کمونه يا زياتونه نه شي کولی.

د دې يو لوی لامل دا دی، چې د حق د تسليمولو پر مهال دا نه کتل کېږي، چې دغه حق له يوې اخلاقي تيورۍ يا اخلاقياتو سره همغږي/ټکر لري او که نه، بلکې حق د ګټې او زيان په معيار منل کېږي.

که محمود له تندې مري، نو ممکن اخلاقي تيوري راته ووايي، چې احمد بايد خپلې اوبه محمود ته ورکړي، خو د حقونو فلسفه راته وايي، چې دا پرېکړه په بشپړ ډول د احمد په واک کې ده، چې خپلې اوبه محمود ته ورکوي او که نه.

د اسلام مفهوم: په دغه ليکنه کې له اسلام څخه زموږ مطلب، قرآن کريم او سنت دی. قرآن کريم، د الله تعالی اخري کتاب دی، چې په خپل پيغمبر حضرت محمد ص يې نازل کړی. سنت له آدم څخه تر محمد ص او بيا د تر نن ورځې مسلمانانو پورې د تواتر په ډول را نقل شوی شريعت دی.

له قرآن او سنت پرته، اجماع او قياس په دين باندې د پوهېدو لپاره له ګڼو لارو څخه دوه لارې دي، چې په دې ځای کې د اړتيا په صورت کې ممکن له اجماع او قياس څخه يوازې د پوهاوي وړ آلې په ډول استفاده وشي.

د ښځې مفهوم: ښځه يو ازاد او خپلواک مخلوق دی، چې فطرت له خپلو خصوصياتو او ځانګړنو سره خلق کړی. د خپلو ګڼو مشترکو ځانګړنو له مخې، ښځه د بشري نوعې يو ډول يا بڼه ده او د ګڼو جنسونو په ډله کې د نارينه د جنس ضد يا مقابل جنس ده او د نارينه په څېر، له نورو جنسونو سره يو شمېر مشابهتونه او اختلافات لري. د تېرې جملې يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بله پايله دا هم ده، چې ښځه د بشر د ګڼو جنسونو په منځ کې يو جنس دی.

ښځه د بشري نسل د تکثير طبيعي او فطرتي وسيله ده، چې په دغه برخه کې نارينه هم د يوې وسيلې رول لري. د بشري نسل د تکثير لپاره له ګڼو لارو استفاده کېدلی شي، خو ښځه يې طبيعي وسيله ده او بله دا چې د نارينه له شتون پرته ښځه په يوازې ځان دا کار نه شي کولی.

۲) د ښځو حقونه

«د حق مفهوم» تر عنوان لاندې بحث کې موږ دې نتيجې ته ورسېدلو، چې د حقونو سرچينې درې دي؛ تاريخي بستر، نړيوال کنوانسيونونه او نړيوال دود او دستور. په دې اساس، د بشري نوعې د هر جنس حقونه به هم له همدې درې ادرسونو ټاکل کېږي او د حق ورکونې، غوښتنې او تروړنې يوازينې ادرسونه همدا درې دي؛ په دې معنا چې که ښځې ته حق ورکول کېږي، نو له همدې درې ادرسونو به ورکول کېږي، که ترې اخيستل کېږي، نو يوازې ياد درې ادرسونه يې ترې اخيستلی شي او که يې ښځه غوښتنه کوي، نو بايد همدې درې ادرسونو ته مراجعه وکړي.

د دې ترڅنګ، موږ په خپل بحث کې دا هم وويل، چې له يادو درې سرچينو پرته، بله هره اخلاقي تيوري، سياسي فلسفه، الهامي او غيرالهامي اديان او داسې نور يوازې د حقونو د تفسير او تبيين په توګه رول لوبولی شي. له بده مرغه، د اسلامي هېوادونو يوه لويه بدمرغي دا ده، چې په هغو کې اسلام يا مذهبي فکر هم د حقونو سرچينه ګڼل کېږي او د هر دوهم عالم له خولې دا خبره اورېدل کېږي، چې اسلام ښځو ته پلانکی او پلانکی حق ورکړی. دغه راز، يو لوی شمېر ديني علماوو خپل ګرانبيه وخت په دې ضايع کړی، چې د اسلام په مصادرو کې د ښځو حقونه ثابت کړي. د دغو علماوو په دغو پنډو کتابونو کې يوازينی استعداد دا ليدلی شو، چې د تأويلاتو او تعبيراتو په مټ يې يو آيت يا د حديث يوه برخه په داسې ډول تاو کړې او مروړلې وي، چې عام لوستونکی د ليکوال استعداد ته ګوته په غاښ پاتې وي.

د موضوع له حقيقت او واقعيت څخه ناخبره دغه علماء هېڅ کله د دې موضوع په اساس او بنسټ پسې سر نه ګرځوي، بلکې هغه څه چې مخې ته يې پراته وي او له اسلافو ور پاتې وي، هماغه په يوه نوې بڼه او نوي رنګ کې تر خپلو تنبلو لوستونکو پورې رسوي او په بدل کې يې د شهرت، نوم او پيسو په بڼه امتيازات ترلاسه کوي.

خو که د دغو علماوو ليکنو ته يوه حقيقت پسندانه کتنه وشي، نو د ځيرک لوستونکي لپاره د وخت له ضياع او په ځينو مقاماتو کې د خندا وړ خبرو پرته بل هېڅ هم نه لري.

قرآن کريم هېڅ کله دا ادعا نه ده کړې، چې انسان ته يې پلانکی او پلانکی حق ورکړی دی او يا يې يو حق نه دی ورکړی؛ بلکې دا يوازې د همدې علماوو تأويلات دي، چې د عامو لوستونکو اذهان يې په زهرو لړلي دي. د قرآن کريم ويناوال، الله تبارك و تعالی، له دې ډېر سپېڅلی او لوړ دی، چې هغه څه چې په نړۍ کې ترمخ لا منل شوي او يا به په راتلونکي کې ومنل شي، د هغو په هکله لارښوونې وکړي.

د دغو علماوو د کاذبو تأويلاتو له کبله نن ورځ اسلامي ټولنې له دوو اړخونو له ناګزيره تباهۍ سره مخ دي، چې بايد مخه يې ونيول شي:

لومړی، د تعريف شويو حقونو د تعريفونې تباهي:

دغو علماوو له قرآن کريم څخه د حقونو د استنباط لپاره يو داسې ميتود کارولی دی، چې د هغه حتمي پايله دا راوځي، چې د حقونو نورې ټولې سرچينې باطلې دي او يوازينۍ سرچينه يې د دوی تأويل او تفسير دی. د دغه تأويل او تفسير په نتيجه کې که ښځو ته حقونه ورکول کېږي او که بېرته ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخیستل کېږي، نو ښځې یې باید په پټه خوله ومني او خپل غږ باید پورته نه کړي. دغه علماء چې د ښځو لپاره کوم حقونه له قرآن څخه استنباطوي، د هغو لیستې اوږد دی، خو موږ به یې یوازې پر یو څو ډولونو خبرې وکړو. د بېلګې په ډول، دوی وایي، چې اسلام ښځو ته د واده حق ورکړی او په مقابل کې یې نارینه ته د دې حق ورکړی، چې د ښځې د ولي یا سرپرست په توګه د هغې د واده بشپړ تصمیم په خپل لاس کې واخلي. حال دا چې، د واده حق تر اسلام مخکې هم ښځو درلوده. اسلام یوازې د واده لپاره یوه لاره وړاندیز کړې او د حقونو خبره یې په هېڅ مقام کې نه ده مطرح کړې.

په دغه لیستې کې یو بل عنوان په میراث کې د ښځو حق دی. د تاریخ یو عادي زده کوونکی هم پوهېږي، چې په میراث کې د ښځو د حق تصور په هره ټولنه او هر تمدن کې پالل شوی. د اسلام یوه لویه ښېګڼه دا ده، چې د میراث د وېش لپاره یې یو نوی میتود بیان کړ. د دې هېڅ کله دا معنا نه ده، چې اسلام ښځو ته په میراث کې حق ورکړ، بلکې یو منل شوی حق یې روښانه او عملي کړ.

دغو علماوو په اسلام کې د ښځو د زدکړو او کار حق هم په ډېر زړه نا زړه ډول په خپلو کتابونو کې بیان کړی؛ د دې لامل دا دی، چې په قرآن کریم کې د ښځو د تعلیم په هکله اصلاً هېڅ یادونه نه ده شوې او د حیرانتیا ځای نه دی، چې د نارینه وو د تعلیم یادونه هم نه ده پکې شوې. د دې لامل دا دی، چې تعلیم او زدکړه د انسان یو داسې حق دی، چې د یوه الهامي کتاب یادونې ته اړتیا نه لري او الله تعالی، چې عالم او حاکم ذات دی، دغه ټکی له همدې امله نه یادوي. د اسلام تر راتګ له مخه لا، د ښځو او نارینه وو لپاره د تعلیم، زدکړو او کار حق منل شوی وو. خو که دغه علماء د قرآن کریم د تأویل او تفسیر پر مهال، یوازې د هغه مهال عربي ټولنه په نظر کې نیسي، نو دا که له یوې خوا د دوی تنګ نظري ښیي؛ نو له بل لوري د تحقیق او څېړنې له میتودونو سره یې د نابلدتیا ښکارندویي هم کوي.

بل خوا، تر پیغمبر کېدو له مخه پخپله نبي کریم ص هم د یوې ښځې کارمند وو او رئیسه یې ښځه وه؛ نو دا څنګه امکان لري، چې له بعثت وروسته دې نبي کریم ص، حضرت خدیجې رض ته وواییي، چې اوس دې چې اسلام قبول کړ، نو د تجارت حق دې هم ومونده؟ آیا دا ډول خبرې د خندا وړ او د نبي کریم ص په نبوت پسې د ملنډو په معنا نه دي؟ (العیاذ باالله)

دویم، د نویو حقونو لپاره د نه ګنجایش تباهي:

هغه حقونه، چې د تأویلاتو او منطق په زور له قرآن کریم څخه استنباط شي، د دغو علماوو لپاره یوازې هماغه حقونه د مسلمو او ثابتو حقونو حیثیت لري. خو په نړۍ کې چې ورځ تر بلې نوي حقونه منل کېږي، د هغو پر مخ یې خپلې دروازې په بشپړ ډول تړلې دي، چې له هغې ډلې څخه د ښځینه او نارینه جنس ترڅنګ، د نرښځي (bisexual)، نارینه همجنس باز (gay)، ښځینه همجنس باز (lesbian) او جنس –بدل (transgender) جنسونه د یوه طبیعي واقعیت په توګه منل ښودلی شو.

اسلام بې له شکه د همجنس بازۍ خلاف دی او د دغو جنسونو ترمنځ جنسي روابط ناروا او حرام دي، خو د ټولنې د یوه واقعیت په توګه منل یې د اسلام د رښتیني روح یوه غوښتنه ده. د دغو جنسونو د نه منل کېدو یو لوی سبب د دوی ترمنځ د جنسي اړیکو حراموالی دی، خو هغسې چې د ښځینه او نارینه جنسونو ترمنځ د یو شمېر جنسي- روابطو د مخنیوي لپاره لارې چارې په نظر کې نیول شوې، په همدې ډول د دغو جنسونو روابطو ته هم یو مشروع چوکاټ او لاره جوړېدلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

LBGT (د یادو څلورو جنسونو لنډیز) یو داسې توپان دی، چې که پر وخت یې مخه ونه نیول شوه، نو ټوله ټولنه ورسره له منځه وړلی شي.

له دغه ډول نړیوالو واقعیتونو سترګې پټول، یا په زوره ځپل او یا له یوې مخې انکار ترې کول یو درد هم نه دوا کوي، بلکې یوه نوې چیلنج ته غاړه ورکول او یوې ستونزې ته حل لاره لټول علمي، عملي او عقلاني روشونه دي.

۳) پایله:

بشري حقونه د تاریخ په بستر، نړیوالو کنوانسیونونو او نړیوالو او ملي دودونو او دستورونو کې تعریفېږي. یوه اخلاقي تیوري، سیاسي فلسفه، سیاسي نظام، فردي تفکر، الهامي او غیر الهامي ادیان، ډله ییز تأویل او تفسیر د حقونو سرچینه نه شي کېدلی. د دې ترڅنګ، هغه څه چې د بشري حقونو په توګه منل شوي، پر هغو هېڅ فرد، ډله یا بله معنوي اتارټي واک او صلاحیت نه لري، بلکې دغه قوانین چې له کوم ځایه تعریف شوي دي، د مسخه کولو واک او اجازه یې هم یوازې هماغه ادرسونه لري.

د ښځو کوم حقونه چې نن ورځ د اسلام پر مصادرو باندې د تکیې له مخې استنباط کېږي، په اصل کې د یو ډله جاهلو علماوو خپل ځاني تأویلات او تفسیرات دي، چې د اسلام له مصادرو سره هېڅ اړخ نه لګوي. د دغو تأویلاتو دوه تباه کوونکي نتایج دا دي، چې تعریف شوي حقونه له سره تعریفېږي، چې په دې ډول د هغو حقونو تاریخ، سرچینه او واک مسخه کېږي او د دغو حقونو واک یوې ډلې یا فرد ته په لاس کې ورځي، چې بیا به هره ښځه یوازې د تأویلاتو او تفسیراتو په زنځیرونو کې بندي وي. دوهمه تباهي یې دا ده، چې نویو حقونو ته ځای نه پاتې کېږي، چې په دې ډول له یوه اړخه له نړۍ سره زموږ اړیکه د تضاد په تار کې ښکېلېږي او له بله اړخه د یو لوی شمېر انسانانو حقونه تر پښو لاندې کېږي.

د لیکنې په پای کې د LGBT جنسونو په اړه خبره وشوه، چې دغه ډله باید د ټولنې او طبیعت د یوه واقعیت په توګه ومنل شي او د هغوی روا حقونو ته دې نظام او ټولنه هلې ځلې وکړي. هغسې چې د نارینه او ښځینه جنس ترمنځ یو شمېر کړنې ناروا ګڼل شوې او د مخنیوي لپاره یې ډول، ډول لارې چارې طرحه شوې، په همدې ډول د LGBT لپاره هم پر یوه چوکاټ او سیستم کار کېدلی شي.

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library